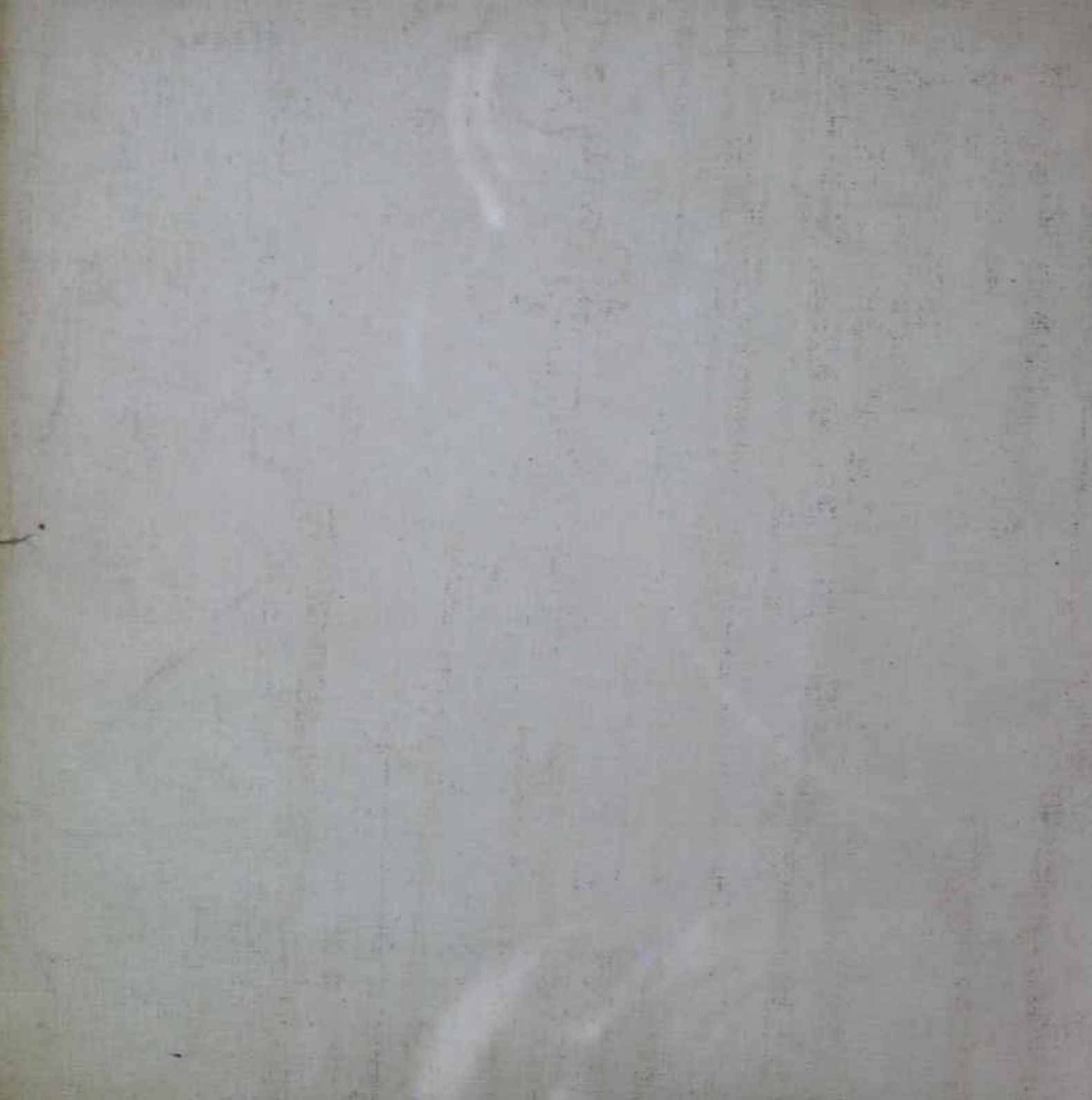
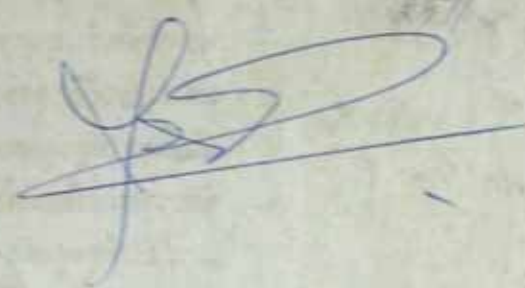

Univ. Pub.
H. Sc. 3
2511

พ.ศ. ๒๕๖๓
๓๗.๕๔.๓
๕๕/๑

หนังสือครบถ้วนปีเรียนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

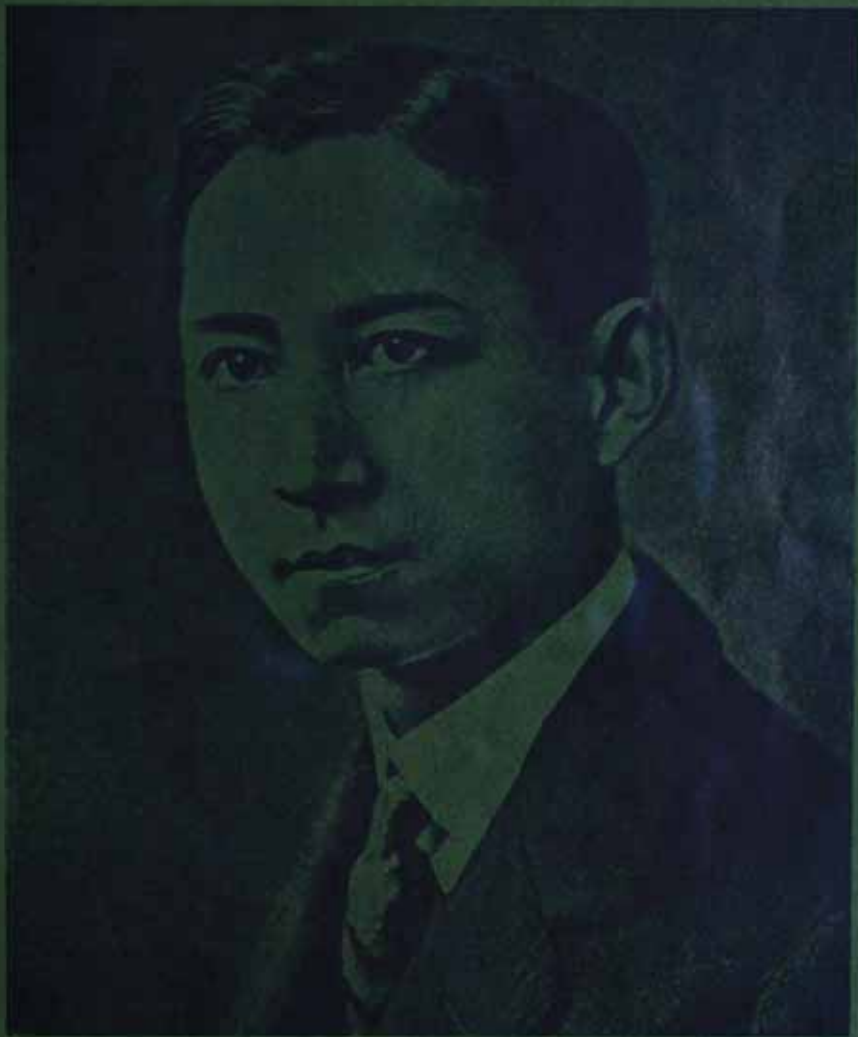
ฟากฟ้าที่กว้างสุดสายตา
มหาสมุทรที่ลึกสุดหยั่ง
เดือนดาวที่สูงสุดลอย
จักรวาลนับร้อยที่ล้ำเลิศจินตนาการ
.....ที่สุดสูงส่ง กว้างไพศาล ลึกล้ำ
นี่ ฤ.....มิมิเทียบเท่า น้ำพระทัย ทูลกระหม่อม

อโรคยา ปฐมา ลาภ.....พระบรมศาสตราวุธไว้
อนาถหนอ.....คนเจ็บไข้
ทูนทูลราย ครอบงำขวาง ปัวดว้าวทิวสรรพางค์
เลื้อย หนอง น้ำเหลือง ทละกลิ้ง
แสนสมเพชหนอ... ..มนุษย์ผู้ทูลกระหม่อม !

ทรงทักน่า คังนี้
พระคุณธรรม เมตตาคุณเอื้อคุณ
สว่างไสวในพุทธบัญญัติ ส่องทางให้เกิด
ความรัก ความเสียสละ เพื่อมนุษยชาติ
.....นี่คือ อุดมคติแห่งความดีสูงสุด ของทูลกระหม่อม

สาธุ.....กวณเฑาะอันงามวิจิตร
สัมผัสสำนึกเมื่อทระหนก.....
ข่มฉิ่ง ปลานปลิมมีติ ศวทธาทันหัวใจ
เสียดชีพไปเสียสิ้น ซื่อถ้อยเกียรติงาม
.....พระอหิคุณนาม จะกังวานอยู่คู่โลกนี้วันคร
อา.....เจ้าฟ้ามหิศลอลุคอุเบกษา กรมหลวงสงขลานครินทร์ !

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้าทักษิณานันทน์ภควดีศาสตราจารย์
(สุวิทย์ เทษสุวรรณันท์ วิชา)

LIBRARY
FACULTY OF SCIENCE
MUMBAI UNIVERSITY

คณบดี

ศาสตราจารย์ ดร. สว่าง กงกตสุข
ม.ม., Ph D. (L'pool)

เลขานุการคณะ

ศาสตราจารย์ น.ค. ดร. กำจร มนุษย์ปิติ ร.ม.
ท.บ., Ph.D. (L pool)

ที่ ปช. 25/668

โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์

29 กรกฎาคม 2511

เรื่อง ทอรับเงินบริจาค

เรียน ประธานนักศึกษาแผนกวิทยาศาสตร์การแพทย์

อ้างถึง หนังสือ ลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2511

สิ่งที่ส่งมาด้วย ใบเสร็จรับเงิน 1 ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง แผนกวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ส่งธนาคารเงินจำนวน 3,000 บาท (เงินสามพันบาทถ้วน) บำรุง
โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์

โรงพยาบาล ฯ ได้รับเงินจำนวนดังกล่าวด้วยความขอบคุณยิ่ง และได้นำเข้าบำรุงโรงพยาบาลตามความประสงค์ของแผนก
วิทยาศาสตร์การแพทย์แล้ว ด้วยอำนาจบุคลากรบริจาคครั้งนี้ โปรดได้กลั่นतालให้นักศึกษาแผนกวิทยาศาสตร์การแพทย์ทุกคนประสบ
ความสำเร็จในสิ่งอันพึงปรารถนาทุกประการ.

ขอแสดงความนับถือ

ประสงค์ เสวตกนิษฐ์

(นายแพทย์ ประสงค์ เสวตกนิษฐ์)

นายแพทย์เอก ผู้อำนวยการโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์

เมื่อพิมพ์หนังสือ “ขวัญ” สำหรับ “น้องใหม่” ครวาทันศึกษาที่ประจวบคีรีขันธ์

ที่ ม.น.ช. 754/2511

มูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลน ในพระบรมราชินูปถัมภ์
สำนักงานชั่วคราว: กองเผยแพร่การศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ โทร. 46139

13 กันยายน 2511

เรื่อง ขอบคุณ

เรียน นายสุภชัย คุณารัตนพฤกษ์

ตามที่คณะนักศึกษาแผนกวิทยาศาสตร์การแพทย์ คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ได้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินจำนวน 1,400 บาท (หนึ่งพันสี่ร้อยบาทถ้วน) สมทบทุนมูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ นั้น คณะกรรมการบริหารมูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลนฯ ได้รับเงินจำนวนดังกล่าวไว้แล้วด้วยความขอบคุณ รู้สึกซาบซึ้งในกุศลเจตนาเป็นอย่างยิ่ง จึงขออนุโมทนา

ขออำนาจแห่งกุศลกรรมที่ได้บำเพ็ญในครั้งนี้ จงบันดาลให้คณะนักศึกษาแผนกวิทยาศาสตร์การแพทย์ จงประสบความสุข ความเจริญ และสมปรารถนาในกิจการศึกษาทุกประการ.

ขอแสดงความนับถือ

คึกฤทธิ์ ปราโมช

(หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช)

นายกกรรมการบริหารมูลนิธิฯ

เมื่อพิมพ์หนังสือพิมพ์ "เอสซีนิวส์" จำหน่ายในงาน "Freshy meeting"

มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ได้เริ่มจัดตั้งคณะวิทยาศาสตร์ การแพทย์ขึ้นในปี พ.ศ. 2500 โดยศาสตราจารย์ นายแพทย์ เจริม พรหมมาส อธิการบดีของมหาวิทยาลัยในสมัยนั้นได้มอบหมายให้ ดร. สดางค์ มงคลสุข เป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งความมุ่งหมาย เพื่อ จัดตั้งเป็นคณะวิทยาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ทาง

ราชการกองทัพปกได้กรุณาโอนที่ดินของทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่ถนนศรีอยุธยามาให้ เป็นเนื้อที่ประมาณ 7 ไร่ครึ่ง และรัฐบาลได้อนุมัติเงินงบประมาณสำหรับดำเนินการก่อสร้างตึก ทดลองวิทยาศาสตร์ และอุปกรณ์ทดลองวิทยาศาสตร์ให้สอดคล้องกับนโยบายสร้างคณะแพทยศาสตร์ที่จังหวัดเชียงใหม่ด้วย

ประวัติคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์

คัดจาก หนังสือที่ระลึกในวันเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดตึกทดลอง วิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ 26 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2511

ในปีแรกสถาบันการศึกษามีชื่อว่า โรงเรียนเตรียมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (เมื่อ ๖ พรรษา จอมพล ถนอม กิตติขจร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ระหว่าง ปี พ.ศ. 2501-2502 ได้อนุมัติการจัดตั้งโรงเรียนเตรียมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมทั้งจัดหา ที่ดินและงบประมาณให้) ได้ทำการรับนักศึกษาเตรียมแพทย์รุ่นแรกเป็นจำนวน 65 คน ให้คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลนคร เชียงใหม่ ซึ่งในขณะนั้นขึ้นอยู่กับมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

ในปีต่อมา ทางสถาบันได้ขยายการรับนักศึกษาของคณะ ต่างๆ ในมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ที่จำเป็นต้องศึกษาวิชาด้าน Basic Sciences เป็นเวลาสองปีทั้งหมด เช่น นักศึกษาเตรียม

แพทย์ สำหรับโรงเรียนแพทย์ต่างๆ นักศึกษาเตรียมเภสัช ศาสตร์ เตรียมทันตแพทยศาสตร์ เตรียมเทคนิคการแพทย์ เตรียมวิทยาศาสตร์สาธารณสุขและเตรียมพยาบาลปริญญา และได้ขยายหลักสูตรชั้นปริญญาตรี-โท ในสาขาวิชา Basic Sciences คือ วิชาเคมี กายวิภาคศาสตร์ ตามลำดับ

ในปี พ.ศ. 2503 ทางรัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติยกฐานะขึ้นเป็นคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ (๖ พรรษา จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ นายกรัฐมนตรี ได้เป็นผู้พิจารณาอนุญาตของโรงเรียน เตรียมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ขึ้นเป็นคณะวิทยาศาสตร์การ แพทย์ของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์) เปิดการศึกษาในด้านสาขา

วิชาต่างๆ ทั้งด้านวิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ ถึง
 ชั้นระดับปริญญาตรี-โท จำนวนนักศึกษาได้เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ
 ดังนี้

พ.ศ. 2501	มีนักศึกษา	65 คน
พ.ศ. 2502	มีนักศึกษา	396 คน
พ.ศ. 2503	มีนักศึกษา	501 คน
พ.ศ. 2504	มีนักศึกษา	574 คน
พ.ศ. 2505	มีนักศึกษา	654 คน
พ.ศ. 2506	มีนักศึกษา	670 คน
พ.ศ. 2507	มีนักศึกษา	644 คน
พ.ศ. 2508	มีนักศึกษา	839 คน
พ.ศ. 2509	มีนักศึกษา	1,065 คน
พ.ศ. 2510	มีนักศึกษา	1,223 คน

จำนวนอาจารย์ เนื่องจากเป็นสถาบันการศึกษาใหม่และอาจารย์
 ทางด้านวิชา Basic Sciences ก็หาได้ยากมาก ฉะนั้นทางคณะ
 วิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงจำเป็นต้องวางโครงการระยะยาว สร้าง
 อาจารย์ของตนเองขึ้นมา ตั้งแต่แรกที่ได้ลงมือดำเนินการมาจน
 ถึงปัจจุบัน ทางคณะฯ ได้ทำการคัดเลือกนักศึกษาที่เรียนดีมาก
 ในปีที่ 1-2 ของคณะฯ ซึ่งเป็นนักศึกษาที่สอบได้มัธยมปีที่ 8
 (ม.ศ. 5) ได้ในพวก 50 คนแรกส่งไปศึกษาวิชาด้านสาขาวิชา
 ศาสตร์ต่างๆ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 จนจบปริญญาตรี-โท-เอก ใน
 ประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อังกฤษ และ สหรัฐอเมริกา

จำนวนนักศึกษา ที่ส่งออกไป ศึกษาวิชาในต่างประเทศใน
 ขณะนี้มีทั้งหมด ประมาณ 40 คน และบางคนที่ได้รับปริญญา
 เอกก็ ได้เริ่มทยอยกลับมาประจำที่คณะฯ แล้วคาดว่าภายในเวลา

อีก 2-3 ปีข้างหน้า ทางคณะฯ จะมีอาจารย์ที่มีมาตรฐานสูงเป็น
 จำนวนมากพอคู่สำหรับที่จะเป็นกำลังอันสำคัญยิ่งของคณะฯ ก่อ
 ไปในภายภาคหน้า

การสร้างอาจารย์ตั้งแต่ชั้น Undergraduate ของคณะฯ
 ได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จากแผนการโคลัมโบ ของประ-
 เทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อังกฤษ และทุนของรัฐบาลไทย
 นักศึกษาเหล่านี้ ส่วนมาก กำลัง ศึกษาทำ ปริญญาเอก อยู่ที่รัฐ-
 อเมริกาโดยทุนการศึกษาของมูลนิธิร็อกกีเฟลเลอร์ หรือทุนรัฐ-
 บาลไทย และที่อังกฤษโดยทุนของรัฐบาลไทย หรือรัฐบาล
 อังกฤษ ซึ่งการช่วยเหลือเกี่ยวกับการสร้างอาจารย์นี้ ทางคณะ
 วิทยาศาสตร์ การแพทย์ รู้สึก ขอบคุณ อย่างสูงแก่ บรรดา ประเทศ
 และมูลนิธิที่กล่าวนามมาแล้ว และที่จะเว้นการขอบคุณเสียมิได้
 ก็คือเจ้าหน้าที่ของกรมวิเทศสหการ สำนักงบประมาณ และสำ-
 นักนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งเกี่ยวกับการ
 สร้างอาจารย์ของคณะฯ ตลอดมา

ในปี พ.ศ. 2505 ทางคณะฯ ได้เริ่มทาบตามขอความ
 ช่วยเหลือจากมูลนิธิร็อกกีเฟลเลอร์ โดย Dr. Richmond K.
 Anderson Associate Director ทาง Natural and Medical Sciences
 ของมูลนิธิร็อกกีเฟลเลอร์ได้พิจารณาโครงการวิจัยของคณะฯ ทาง
 มุลนิธิฯ ได้อนุมัติเงินช่วยในการวิจัยครั้งแรก 15,000 เหรียญ
 และได้ส่งศาสตราจารย์ Dr. James S. Dinning มาช่วยการสอน
 การวิจัยในสาขาวิชาเคมี และต่อมาทางมูลนิธิฯ ได้แต่งตั้งให้
 Dr. James S. Dinning ทำหน้าที่เป็นผู้แทนของมูลนิธิฯ ประจำ
 ประเทศไทย มีสำนักงานอยู่ที่คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์อีกด้วย
 เพื่อจะขอขยายงานของคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ให้ก้าว

หน้าต่อไปในตำรวิจัย และช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนอาจารย์
ทางด้านวิชา Basic Sciences ทางคณะฯ ได้ทาบตามขอความ
ช่วยเหลือ เป็นโครงการใหญ่ ระยะยาว จากมูลนิธิ ร็อกกัฟเฟิลเลอร์
ทางมูลนิธิฯ ได้ให้ความสนใจและช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา ฉะนั้น
พ.ศ. 2508 ทางรัฐบาลไทย (ฯพณฯ จอมพล ถนอม กิตติขจร
นายกรัฐมนตรี) ได้อนุมัติโครงการขยายงานของคณะวิทยาศาสตร์
การแพทย์ ร่วมกับมูลนิธิร็อกกัฟเฟิลเลอร์ ซึ่งเป็นโครงการที่ปฏิบัติ
อยู่ในปัจจุบันนี้) ได้อนุมัติเงินงบประมาณ และที่ดินหน้า
กระทรวงอุตสาหกรรม สำหรับสร้างตึกทดลองวิทยาศาสตร์ของ
คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ และสร้างโรงพยาบาลของคณะ
แพทยศาสตร์วชิรพยาบาลขึ้น

ในด้าน การช่วยเหลือ ตามโครงการ ร่วมกับ มูลนิธิ ร็อกกัฟเฟิลเลอร์นี้
ทางมูลนิธิฯ ได้ให้การช่วยเหลืออย่างมากมายใน
ด้านเครื่องมือทดลองวิทยาศาสตร์ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในสาขา
วิชาทาง Basic Sciences ทุนการศึกษาไปศึกษาปริญญาโท—เอก
ประเทศสหรัฐอเมริกา ทุนออกหนุนการวิจัยและห้องสมุดร่วมกับ
China Medical Board นอกจากนี้ทางคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์
ยังได้ร่วมมือทางการวิจัยร่วมกับ Department of Nutrition and
Food Science ของ Massachusetts Institute of Technology ให้
การช่วยเหลือในด้านเครื่องมือ อาจารย์ และทุนออกหนุนการ
วิจัยอีกด้วยเช่นกัน

ในระยะเวลา 10 ปี ที่คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ทำ
เนื้องานมา ทางคณะฯ ได้รับการช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอจาก
รัฐบาลอังกฤษในด้านผู้เชี่ยวชาญทางวิชาเคมี ทุนการศึกษาและ
เครื่องมือทดลองวิทยาศาสตร์ องค์การสนธิสัญญา SEATO ก็

ได้จัดส่งศาสตราจารย์ ทางวิชาอินทรีย์เคมี มาช่วยทำการสอน และ
การวิจัยติดต่อกันเป็นระยะเวลากว่า 5 ปีแล้ว รัฐบาลประเทศ
เยอรมันตะวันออกก็กำลังเตรียมการหาอาจารย์มาช่วย พร้อมกับ
ให้เครื่องมือทดลองวิทยาศาสตร์บางส่วน รัฐบาลออสเตรเลียได้
ให้อุปกรณ์วิทยาศาสตร์เป็นบางส่วน ซึ่งทางคณะวิทยาศาสตร์
การแพทย์ ขอแสดงความขอบคุณในไมตรีจิตอันดีของบรรดา
ประเทศต่างๆ ที่ได้ให้การช่วยเหลือแก่คณะมาแล้วด้วย

แนวการศึกษาของนักศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์

หลังจากที่นักศึกษาได้ผ่านการเรียน Basic Sciences ใน
คณะฯ มาสองปีแล้ว นักศึกษาจะแยกไปศึกษาในคณะต่างๆ
ของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ หรือบางส่วนจะไปศึกษาชั้น
ปริญญาตรีในสาขาวิชาต่างๆ เช่น เคมี ชีววิทยา ชีวเคมี จุล-
ชีววิทยา กายวิภาคศาสตร์ ณ คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ และ
เมื่อจบการศึกษาครบหลักสูตร ๔ ปีแล้ว จะได้รับปริญญาตรี
วิทยาศาสตร์บัณฑิต

หลังจากได้ปริญญาตรีแล้ว นักศึกษาบางพวกอาจจะทำ
การวิจัยทางด้านวิชา Life Sciences ต่อไป ถึงชั้นปริญญาโท
และ เอก ภายใต้การควบคุมดูแล การวิจัยของศาสตราจารย์
ซึ่งทางมูลนิธิร็อกกัฟเฟิลเลอร์ ได้จัดส่งมาช่วยตามโครงการดังกล่าว
ส่วนนักศึกษาอีกบางส่วนที่ประสงค์จะศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ ก็
จะได้ไปศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ ที่คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล
อีก 2 ปี ทางด้าน Clinical Sciences เพื่อทำปริญญาต่อไป ซึ่ง
นับว่าเป็นแนวการศึกษาแผนใหม่ในอันที่จะได้ให้โอกาสแก่นัก-
ศึกษาเลือกเรียนในวิชาที่แต่ละคนมีความจักเจนโดยเฉพาะ เพื่อ
นำไปบำเพ็ญสาธารณประโยชน์แก่ประเทศชาติสืบไป

โดยรอยพระยุคลบาท

๒ คนใช้ก่อน

มทบรรณารักษาราชการสารศิริราช ๔, ๕๐๔, ๒๑๙๕

ศาสตราจารย์ นายแพทย์อรรถ เกตุสิงห์

ทุกกระท่อม สมเด็จพระราชบิดา เจ้าฟ้ากรมหลวงสงขลานครินทร์ ทรงถือพระกำเนิดเป็นพระราชโอรสในพระมหากษัตริย์ เมื่อทรงแสดงพระประสงค์จะศึกษาวิชาแพทย์ ก็ได้มีคนจำนวนมากคาดหมายว่า คงจะไม่สามารถเรียนให้จบได้ เพราะการศึกษานั้นยากนัก ต้องลำบากลำบากกับงานหนัก กลุกกลืนกับคนเจ็บไข้ที่สกปรกมอมม่น่ารังเกียจ และยังมีเหตุผลอื่นๆ อีกเป็นอันมากที่ชวนให้ท้อถอย แต่ทุกกระท่อมได้ทรงบากบั่นด้วยพระอุทิศสละวิริยะอันแรงกล้า แม้พระอนามัยจะได้เสื่อมโทรมจากงานอันหนักเกินพระสังขาร ก็ไม่ยอมสละความพยายาม จนศึกษาจบชั้นสุดท้ายได้รับปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิตในชั้นชมเชยอย่างสูง ครั้นเมื่อเสด็จนิวัติสู่พระมหานครในฐานะสมเด็จพระเจ้าพี่ พระเจ้าพี่ยาเธอในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่เจ็ด ก็มีการกล่าวขวัญกันทั่วไปว่า พระองค์คงจะเข้ามาทรงตำแหน่งสูงในราชการ คงจะไม่มีโอกาสใช้วิชาแพทย์ของพระองค์ให้บังเกิดประโยชน์แต่อย่างใด ตามความเป็นจริงนั้น พระองค์ได้ทรงตั้งพระทัยที่จะประกอบโรคศิลปะเพื่อก่อประโยชน์เป็นรูปชิ้นในหมู่ประชาชน แต่ครั้นทรงปฏิบัติจริงเข้า ก็ได้ทรงประสบอุปสรรคสำคัญ เนื่องด้วยพระฐานันดรศักดิ์ เมื่อเสด็จย่างเข้าไปในสถานพยาบาลแห่งใด เจ้าหน้าที่ทั้งมวลในสถานนั้น ก็กุกกูดเข้าแถวรับเสด็จตามประเพณีรับเจ้าฟ้า การงานก็ชะงัก ทรงซักถามข้อใดก็ได้รับการทูลสนองตามแบบรับเสด็จ เป็นการไม่ค่อยตรงกับพระประสงค์ที่จะทรงทราบข้อเท็จจริง และอุปสรรคหรือความเสื่อมโทรมต่างๆ แม้จะทรงซักถามคนไข้ ผู้ที่ทราบพระฐานันดรศักดิ์ก็มีความเกรงในพระเดช เพียงแต่จะเพ็ดทูลก็ชักข้อง ความที่ทรงคาดคิดไว้แต่เดิมที่จะทรงส่งเสริมสวัสดิภาพของเด็กโดยการเปิดสำนักงานแพทย์ ปรึกษาโรคเด็กโดยทั่วไป โดยจะทรงใช้พระฉายาว่า "หมอแดง" ก็ประสบข้อขัดข้อง ที่แก้ยากเพราะเกี่ยวข้องกับประเพณี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยนั้น ซึ่งการปกครองเป็นสมบูรณาญาสิทธิราช ราษฎรเคารพนับถือและระย่อในพระเดชในฐานะ สมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ แม้แต่จะสบพระเนตรก็ไม่กล้าเสียแล้ว จะมีผู้ใดแก่งกลางจนถึงกับบังอาจไปเรียกหาพระองค์ท่านในฐานะแพทย์เชลยศักดิ์ได้เล่า

เมื่อทรงประสูติอุปสรรคสำคัญเช่นกัน ในความแน่วแน่ว่าจะทรงบำเพ็ญพระกรณียกิจตามหน้าที่แห่งแพทย์ผู้หนึ่ง ทูลกระหม่อมได้ทูลลงพระทัยสละพระฐานันดรศักดิ์เสียดัชชิวราภว ทรงชวนชายตึกต่อไปยังโรงพยาบาลแม็คคอร์มิคของมิชชันนารีอเมริกันที่เชียงใหม่ ให้รับพระองค์เข้าไว้ประจำโรงพยาบาลในฐานะแพทย์ประจำบ้านผู้หนึ่ง ทั้งนี้ด้วยทรงพระดำริว่าจังหวัดเชียงใหม่อยู่ห่างไกลจากพระมหานคร คงมีกษัตริย์พระองค์แต่จำนวนน้อยกับโดยที่เป็นโรงพยาบาลอเมริกัน การยกย่องในฐานะพระบรมราชวงศ์คงไม่ประเจิดประเจ้อนัก ได้ทรงพระอุทสาหะเสด็จรอนแรมขึ้นไปจนถึงนครเชียงใหม่ โดยมีเพียงมหาดเล็กติดตามและทรงเข้าประจำหน้าที่ในโรงพยาบาลที่กล่าวนั้นในฐานะกษัตริย์ แม้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองต้องการจะเผ่าแทนให้ความคุ้มครอง ก็ทรงอนุญาตอย่างจำกัด ทรงตั้งพระทัยที่จะบำเพ็ญวิชาแพทย์ของพระองค์ให้บังเกิดประโยชน์แก่ราษฎรผู้ป่วยไข้โดยทรงและอย่างเต็มที่ ในด้านปฏิบัติ ทรงถือพระองค์เป็นเพียงแพทย์ประจำบ้านผู้หนึ่งของโรงพยาบาลและทรงปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัด ทรงตรวจคนไข้ของพระองค์ ประทานการรักษาและทรงดูแลการคืบหน้าของโรคด้วยพระองค์เองจนตลอด แม้ในขณะที่เสวยหรือทรงพระสำราญหลังจากงานที่เหน็ดเหนื่อย แม้ทรงพระบรมมหากิจการก็มิได้ทอดทิ้งคนไข้

พระอุทสาหะเสด็จไปทรง จักการ ตามควร ด้วยพระองค์เองเสมอ มิได้ทรงนำพาต่อกรพักผ่อน หรือการที่ทรงพระสำราญอยู่นั้นแต่ประการใด ทรงปฏิบัติหน้าที่อย่างสาบุดาบั้น หนักไม่น้อยกว่าแพทย์อื่น ๆ ผู้เป็นบุคลลสามัญ น่าจะคิดว่าในระหว่างนั้น แม้จะทรงเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า หรือถูกขัดขวางการทรงพระสำราญเมื่อถูกเรียกร้องเพื่อคนไข้ หากในขณะใดอาจจะมีดวงความคิดว่าถวายหรือไม่พอพระทัยเกิดขึ้นบ้าง ก็คงจะได้ขจัดเสียดาย ๆ ด้วยการเตือนพระสติแต่พระองค์เอง แจกแพทย์ที่ดีทั้งหลายว่า "คนไข้ก่อน"

"คนไข้ก่อน" เป็นคำขวัญหรือคำเตือนสติที่แพทย์ทุกคนสมควรปลูกฝังไว้เป็นเครื่องประจำใจ "คนไข้ก่อน" เป็นอุทานแห่งเมตตาและกรุณา อันเป็นศีลประจำสำหรับแพทย์ แม้ประชาชนผู้มิใช่แพทย์ หากเป็นผู้ได้รับการอบรมดี ก็ยังเข้าใจในความหมายของคำนี้ ในครอบครัวผู้ป่วยไข้ย่อมได้รับอาหารที่ดี ได้รับการประคับประคอง และเอาใจใส่มากกว่าผู้ปกติเสมอ ในสถานสาธารณณะ คนเจ็บป่วยเป็นที่สงสารและได้รับความช่วยเหลือมากกว่าผู้อื่น ๆ ผู้ใดบกรวนหรือรังแกผู้ป่วย ย่อมได้รับความเหยียดหยามจากคนทั่วหน้า นี่ก็แก่นหรือรากฐานของคำขวัญ "คนไข้ก่อน" ซึ่งเป็นประกันว่าคนไข้จะต้องได้รับการเอาใจใส่ตามสมควรเสมอ ไม่ว่าในภาวะสงบหรือฉุกเฉินเพียงใด

อันใดเล่าทำให้บุคคลต้องลุกขึ้นจากที่นอนอันอบอุ่นสบายในตอนกลางดึก ออกไปฝ่าฝนจนเปียกโชกและหนาว เพราะว่าเด็กน้อยๆ คนหนึ่งปวดท้องไม่ยอมนอน

อันใดเล่าทำให้ผู้ที่เคยแต่นั่งเก้าอี้อ่านและเขียนหนังสือต้องไปขี่ม้าที่ไม้เคียว แล้วนั่งเรือพายที่โคลงเคลง และเดินกรำแดดค่อไปตามคันนาอันขรุขระ เพราะว่าหญิงยากจนผู้หนึ่งเจ็บท้อง แล้วคลอดไม่ได้

อันใดเล่าทำให้บุคคลซึ่งตั้งแต่เกิดก็เคยแวดล้อมด้วยเครื่องหมายแห่งอารยธรรม ต้องละทิ้งความเจริญทั้งมวลออกบุกป่าฝ่าดงไปด้วยการเสียดชีวิต เพราะว่าที่ในบ้านนั้นมีงูพิษหรือมีโรคภัยรบกวนหมู่ชนซึ่งเขาไม่เคยแม้แต่เห็นหน้า

อันใดเล่าทำให้บุคคลซึ่งก็เป็นปุถุชน ต้องข่มความรู้สึกถึงเกียรติยศและขยะแซงในรูป, รส, กลิ่น, เสียง ทั้งมวล เพื่อบริหารการบรรเทาทุกข์ให้แก่คนไม่เลือกหน้า

ถูกแล้วบุคคลที่กล่าวถึงนี้เป็นแพทย์ และโดยหน้าที่ย่อมต้องให้ความช่วยเหลือ แต่ความช่วยเหลือจะสมบูรณ์ได้มีแต่เพียงด้วย "ทำตามหน้าที่" เท่านั้น หากแต่ทำด้วยจิตใจที่ยินดีจะช่วย คุณธรรมที่เป็นรากฐานของจิตใจเช่นนี้ คือ เมตตา กรุณา และกตितที่กระตุ้นเตือนก็คือ "คนไข้ก่อน"

การยึดมั่นในกตัต เป็นเครื่องเตือนใจอยู่เสมอจะช่วยแพทย์ให้รอดพ้นจากข้อกล่าวหา ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้โดยมิทันคิด

"ผมอุทิศตัวทั้งเงินเข้ามาแต่ร้อยเอ็ด เงินหมกก็เดินต่อมา คุณหมอท่านบอกว่าไม่มีที่ อีกสามเดือนให้มาใหม่ ยาก็ไม่ให้จะไปที่ไหนอีกได้ก็ ไม่บอก" "หมอให้มาแต่เช้า อีฉันทก็มา ให้ออกข้าว อีฉันทก็อด มานอนคอยอยู่ตั้งชั่วโมง กว่าหมอจะมา พอมาถึง ก็ไล่ให้อีฉันทกลับ เพราะวันนี้มิใช่วันนัด หมอทางโน้นสั่งมาผิด เป็นท่านบ้างจะว่ายังไง" "เมื่อยผมกำลังซึก จะตาย หมอท่านว่าผมอยู่ไกล ไปลำบาก ท่านเพิ่งกลับจากกินเลี้ยง ปวดศีรษะ ขอนอนสักคืนก่อน พรุ่งนี้จึงจะไป"

ตัวอย่างสมมุติเหล่านี้ คงจะไม่มีโอกาสเป็นความจริงขึ้นมา ถ้าแพทย์ทุกคนยึดมั่นในกตัต "คนไข้ก่อน" การโยนกันไปกันมาระหว่างแพทย์คงจะไม่เกิดขึ้น ถ้าแพทย์หยุดคิดสักหน่อยว่าลงท้ายผู้ที่ได้รับบาปคือคนไข้ ถ้าคนไข้หนึ่งผิดที่ ลืมเอาบัตรมา เรียกชื่อแล้วไม่ชาน หรือไม่รู้จะเอาอุจจาระไปส่งที่ตึกไหน เลือกไปที่ไหน หรือนัดให้มาไม่มา มาเอาเมื่อไม่ได้นัด เช่นนี้ก็น่าเคือง แต่ก่อนจะโกรธน่าจะคิดนึกหนึ่งว่า คนไข้เป็นผู้มีทุกข์ร้อน เขาไม่สบาย เขากลับจะตาย บางคนกลัวหมอ บางคนกลัวโรง-

พยาบาล เขาไม่รู้ธรรมเนียมของแพทย์ บางคนไม่เคยเห็นโรงพยาบาลมาก่อนเลยก็ได้ ทั้งนี้ ถ้าเขาจะผิดพลาดอะไรบ้าง เพราะความไม่รู้ หรือเพราะตื่นเต้น งงงวย ก็น่าจะอภัยให้บ้าง ถ้าเอ๊ะอะไรเขาหรือไล่เขากลับไป ก็ยังเพิ่มทุกข์ให้แก่เขาอีก ถ้าชี้แจงด้วยกรุณา เห็นอก เห็นใจ แม้จะรักษาโรคเขาไม่หาย อย่างน้อยคงทำให้เขาชื่นใจ กลายทุกข์ ก็เป็นกาวใต้บุญ ความคึกเหล่านี้อาจยึดมิได้เสมอไปเพราะความบีบคั้นของสิ่งแวดล้อม แต่ถ้ายึดได้เพียงใด ก็ดีได้เพียงนั้น เหตุผลสำหรับการรอดกลันมืออยู่เสมอ เขาเป็นคนไข้ ต้องเห็นแก่คนไข้ก่อน

ทูลกระหม่อม สมเด็จพระราชบิดา ไม่ทรงมีความจำเป็นอย่างใดเลยที่จะต้องประกอบอาชีพด้วยการเป็นแพทย์ แต่ทรงเลือกวิชาแพทย์ ก็เพราะทรงเห็นว่าแพทย์เป็นผู้เปลื้องทุกข์ของปวงมนุษย์ ทรงบากบั่นเสียดสละพระอิสริยยศ สละความสุขส่วนพระองค์ ไปปฏิบัติหน้าที่แพทย์ในต่างจังหวัด ก็เพราะโปรดในหลักการว่าแพทย์ย่อมสละอะไร ๆ ในส่วนตนได้ เพื่อประโยชน์ของคนไข้ ในการเสด็จศิริราชพยาบาลครั้งสุดท้าย เพียงไม่กี่สัปดาห์ก่อนสิ้นพระชนม์ มีพระประสงค์จะพบแพทย์ด้วยเรื่องการประชวรของพระองค์เอง แต่ก็ยังทรงหวัชวคได้ลำใต้ของคนไข้บิดไปส่งเพื่อการศึกษาทางพยาธิ เพื่อประโยชน์ของคนไข้อื่น ๆ ต่อไปอีก พระองค์ทรงเป็นแพทย์แท้ตลอดเวลา แม้ในโอกาสสุดท้ายก็มีได้ทรงละเสียดกตัต "คนไข้ก่อน" พระองค์ได้ประทานตัวอย่างอันดียิ่งไว้แล้ว แก่แพทย์ไทย ทั้งหลายด้วยประการฉะนี้

cardinal temp.

คนที่.....

ละลายตาจากหนังสือนั้นสักครู่เด็ก
เงยหน้าขึ้นและมองไปรอบ ๆ
สลับสรรพสำเนียงต่าง ๆ
แว่วเสียงอะไรบางอย่างใหม่ คนดี
สำเนียงแผ่วเบาที่สอดแทรกในวจีหวาน
หว่างช่องว่างมธุรสอันหอมหวานและชวนหลง
สะท้อนกลับไปกลับมาในสถาบันอันทรงเกียรติ
จากโคนหญ้าเสียดฟ้าสีหม่น
ท่ามกลางอาคารอันสว่างงามด้วยศิลปะสมัยใหม่
สำเนียงที่เลื่อนกลาง
แต่ทะเลห้วงดวงใจชาว Sc. ที่บริสุทธิ์
ไต่ย่นหรือยัง เสียงแว่นนั้น
ฟังสิ มันยังกังวานอยู่

“พวก Sc เห็นแก่ตัว.....

พวก Sc เข่อหยิ่ง ถือตัว และจองทอง

พวก Sc.....พวก Sc.....” อีกหลายข้อหา

เอสซี

รักเกียรติ

คนที่
ขยับหนังสือนั่นห่างออกไปอีกสักนิดเด็ก
สลัดความคิดอื่นไปจากสมองชั่วครว
เจียหูฟังเสียงนั้นให้ชัดเจน
แล้วไทร่ทรองค้ำยสมองอันมีค่าของเธอ
และค้ำยใจอันกว้าง

จะเป็นเสียงแห่งความอิจฉาและอคติ ?
เสียงนินทาเพื่อกลบเกลื่อนปมด้อยและสร้างปมเงือง ?
หรือว่า.....พวก Sc. เป็นเช่นนั้นจริง ?

ใช้วิจารณ์งานที่ได้รับยกย่อง แล้วสักหน่อยเด็ก
แหล่งศึกษาที่สถาปนาขึ้นด้วยอุทิศการอันสูงส่ง
ด้วยความหวังที่จะเสริมสร้างความรู้และจริยธรรม
แก่บุคคลที่มีเกียรติ สำหรับหน้าที่ที่มีเกียรติและภาระที่หนักอึ้ง
สถาบันที่หล่อหลอมเตรียมแม่ทัพ เพื่อสมรรถุมิที่ไร้ขอบเขต
ในการยุทธที่เติมพันด้วยความอยู่รอดของมนุษยชาติ
กับกองทัพซึ่งไร้แบบแผน ไร้เมตตา นอกเหนือตำราสงครามใดๆ
และรุกรานมนุษยชาติอยู่ทุกขณะ
ตั้งแต่อดีตของอดีต จนจบปัจจุบัน
ผลาญกว่าชีวิตมนุษย์ไปเหลือคณานับ

กองทัพแห่งโรภภัยใช้เจ็บบันทรพลาณภาพ ทารุณและเทียมโหด
จะยอมให้ Sc. แพทย์ศาสตร์ฉนั้นมัวหมองไปเพราะเสียงนี้หรือ

ท่านที่เรียกตนเองว่า Sc.
ด้วยความภาคภูมิใจและชื่นชม
รื่นเริงในเกียรติยศและสิทธิที่ได้รับ
แล้วหน้าที่ของท่านล่ะ ! ท่านได้ปฏิบัติครบถ้วนดีแล้ว ?
หน้าที่ที่มีเกียรติ ในการผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีของ Sc.
หน้าที่เกียรติยศซึ่งนรชนพึงมีต่อผู้มีคุณ
เป็นไปได้ไหม ? ที่เรามีได้เสริมส่งเกียรติ Sc. เท่าที่ควร
และทำให้สถาบันที่วัลลภหย่อนจากเกียรติที่พึงมี

คนดี
เสียงแว่นนั้นยังคงมีอยู่ แม้เดือนกลาง
สะท้อนกลับไปกลับมาในสถาบันอันทรงเกียรติ
เยาะเย้ย และทำทนายชาว Sc. ทุกคน
เธอพร้อมหรือยัง
ที่จะทำหน้าที่แห่งเกียรติยศ เพื่อลบล้างเสียงนี้ ■ ■ ■

ถ้าจะมีใครสักคนกล่าวว่า "หมอคือพระเจ้าสำหรับคนไข้" คำกล่าวเช่นนั้นก็คงจะไม่ผิดไปจากความจริงเท่าใดนัก เพราะไม่ว่าใครก็ตามเมื่อยามเจ็บป่วย บุคคลพวกแรกที่เขาจะต้องนึกถึงก็คือหมอ โดยไม่จำกัดว่าหมอคนนั้นจะเป็นใครหรือมาจากไหน ทุกคนยอมรับว่าหมอมีความรู้กว้างขวางอย่างน่าพิศวง แม้แต่ในเรื่องของร่างกายคนอื่น หมอก็ยังรู้ดีกว่าตัวเจ้าของร่างนั้นเอง เสียอีก แต่จะมีใครสักคนที่รู้ว่า กว่าหมอจะได้เป็นหมอ อุตส่าห์ตนเป็นพ่อพระซบชีวิตของคนไข้ไถ่นั้น เขาจะต้องฝ่าใจปฏิบัติตนประดุจ "เพชรฆาต" ประหารชีวิตของสัตว์โลกไปแล้วเป็นจำนวนเท่าใด มีไม่กี่คนหรอกที่รู้ความจริงในข้อนี้ นอกจากตัวของหมอเอง

การเรียนแพทย์ จัดได้ว่าเป็นการเรียนด้วยชีวิต และเพื่อชีวิตอย่างแท้จริง ในเมื่อการเรียนเช่นนี้ ต้องใช้ชีวิตของสัตว์น้อยๆที่ นำสงสารมาเป็นเครื่อง วัตถุและการทดลองเพื่อประโยชน์ต่อมนุษย์ ซึ่งเรียกตัวเองว่าเป็นสัตว์ประเสริฐ เพียงด้ายเดียว ถ้าจะนับตั้งแต่ก้าวแรกของการเรียนในระดับเตรียมแพทย์ ชีวิตของกบ, แมลงสาบ, ไล่เหียน, กุ้ง, ปลาลาน, กระจ่าง, ต้องถูกทำลายไปเพื่อการศึกษาว่าส่วนประกอบของร่างกายสัตว์เหล่านั้นมีอะไรบ้าง ในระดับการเรียนที่สูงขึ้นมา เช่น การทดลองสรีรวิทยา ก็ใช้ชีวิตของ กบ, สุนัข, หนูตะเภา เป็นเครื่องสังเวย การวินิจฉัยโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัสหลายชนิด ใช้วิธีฉีดยาที่สงสัยเข้าไปในสมองของหนูตัวเล็กๆ ที่เพิ่งจะคลอดออกมาดูโลกได้ยังไม่ทันครบวัน หรือแม้แต่ในการทดลองใหม่ๆ ก็ต้องใช้ชีวิตสัตว์เป็นเป็นจำนวนไม่น้อย กว่าจะได้ผลเป็นที่พอใจ ข้อนี้เป็นเรื่องที่หน้าซบคิด อาจจะมีข้อแย้งว่า มนุษย์ก็ไม่ได้เอาเปรียบสัตว์ เพราะต้องลงทุนลงแรงเหมือนกัน เช่น ต้องประคองรัฐอุปการณที่ใช้ทดลอง หรือต้องใช้ความอดทนใน

เรียนด้วยชีวิต

แสงเทียน

การรอกอยผล เป็นต้น แต่ทั้งหมดนี้เทียบไม่ได้กับสัตว์เหล่านั้น
ที่ต้องอุทิศสิ่งที่มันรักที่สุดนั่นคือ "ชีวิต" ของมันทั้งชีวิต

ข้าพเจ้ายังจำได้ชัดถึงเสียงร้องด้วยความเจ็บปวด และ
อาการเกร็งของกบ เมื่อถูกแทงด้วยเข็มผ่านช่องกระโหลกศีรษะ
อาการคันอย่างทรมานทรมานของไต้เคียนในน้ำยาฟอว์มาลิน และ
ข้าพเจ้าคิดว่าที่สุด ก็คืออาการกระสือกระสนครั้งสุดท้ายของ
กระต่ายน้อย เมื่อถูกโปะผ้าชุบอีเธอร์ นัยน์ตาที่แดงกล้าและ
เบิกถลนจ้องหน้า "เพชรฆาต" ของมันอย่างตักพ้อและไม่เข้าใจ
มันคงคาดไม่ถึงหรือคิดว่า มีอนิมๆ ที่ลูปไลมันอย่างปราณี ปล่อยให้
ประโลมให้มันหายตื่นตระหนก เมื่อก่อนหน้านั้นไม่นาน จะ
กลับกลายเป็นมือที่หยิบยื่นความตาย และวาระสุดท้ายมาให้มัน
อย่างเลือดเย็น เพื่อนข้าพเจ้าหลายคน ทั้งที่เป็นหญิงและชาย
ถึงกับเบือนหน้าหนี ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่า เป็นเพราะเขาทนดูไม่ได้
หรือเพื่อจะซ่อนน้ำตาที่มัน ข้าพเจ้าถึงกับถามตัวเองด้วยความ
ไม่เข้าใจว่านี่ละหรือคือก้าวแรกของชีวิตใหม่ ที่ข้าพเจ้าได้ฝันมา
ตั้งแต่เด็กๆ ข้าพเจ้ายังไม่ทันจะได้ทำความดีอย่างใดเลย ก็ต้อง
มาทำบาปกับสัตว์ที่น่าสงสาร และปราศจากความผิดนี้เสียแล้ว
แม้จะพยายามคิดอย่างเข้าข้างตัวเองว่า สัตว์เหล่านั้นได้ยอมเสีย
สละตัวของมันด้วยความสมัครใจแล้วก็ตาม ข้าพเจ้าก็ยังอด
สะเทือนใจ ไม่ได้ในเมื่อตระหนักถึงความจริงที่ว่าสัตว์เหล่านั้น
เป็นส่วนของโลก และมีสิทธิ์ที่จะอยู่ในโลกนี้ได้อย่างเป็นอิสระ
พอๆ กับมนุษย์

สัตว์เหล่านั้นได้อุทิศตัว และ ชีวิตของมันเองให้กับความ
ผาสุกและความรู้ของมนุษยชาติ โดยที่ตัวมันไม่ได้รับสิ่งตอบแทน
อันใดเลย แค่มนุษย์เล่า ได้เห็นคุณค่าแห่งการเสียสละนี้

มากนักเพียงใด อาจารย์ของข้าพเจ้าท่านหนึ่งได้กล่าวไว้เมื่อ
ครั้งข้าพเจ้ายังเป็นนักศึกษาแพทย์ครั้งแรก ซึ่งข้าพเจ้ายังจำได้จน
ถึงบัดนี้ว่า "กล่ามนี้ออกที่เธอจะนำไปทดลองนั้น ขอให้ทดลอง
ด้วยความระมัดระวัง และตั้งใจจริงๆ เพราะกล่ามนี้ออกข้างหนึ่ง
ก็หมายถึงชีวิตของกบตัวหนึ่ง ซึ่งมันได้อุทิศให้กับการศึกษา แม้
จะเป็นเพียงกบ อย่างน้อยมัน ก็เป็นเพื่อน ร่วมโลกกับ เธอเหมือนกัน"
ด้วยคำพูดประโยคนั้น ทำให้วันนั้น และวันต่อมาข้าพเจ้า
ทดลองสรีรวิทยาด้วยความตั้งใจและระมัดระวังด้วยความสำนึกกว่า
ชีวิตเป็นสิ่งที่มั่งค่าสูงสุด ดังนั้นสิ่งที่ได้มาโดยเอาชีวิตเข้าแลกย่อม
จะต้องมีค่าสูงสุดด้วย

ทราบดีที่วงการแพทย์ยังต้องการความรู้ และความก้าวหน้า
หน้าอยู่เรื่อยๆ ทราบนั้นการค้นคว้าเพื่อข้อเท็จจริงใหม่ๆ ก็คง
จะต้องดำเนินอยู่ต่อไป ซึ่งก็หมายถึงชีวิตอีกไม่น้อยที่จะต้องถูก
ใช้ไปในการนี้ ความจริงมันไม่เป็นการยุติธรรมนักดอก แต่ก็
ไม่มีทางออกทางอื่นที่ดีกว่านี้ ข้อสำคัญอยู่ที่ผู้ที่ได้รับประโยชน์
จะต้องรู้จักกตัญญูบ้าง ด้วยการปฏิบัติต่อมันด้วยความกรุณา
และเห็นอกเห็นใจ คนเรายังเลือกเกิดในตระกูลต่างๆ ไม่ได้
แล้วสัตว์เหล่านี้ จะเลือกเกิด เป็น คนให้ หมดโลก ได้ อย่างไม่
เพียงแค่ว่าได้ระลึกว่า ที่มนุษย์สามารถเอาชนะโรคต่างๆ ได้
และมีความรู้ทางด้านชีววิทยาได้อย่างกว้างขวางก็ด้วยชีวิตของ
สัตว์เหล่านี้ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับคนบางคน นอกจากจะไม่
เคยทำประโยชน์ให้กับส่วนรวมแล้ว ยังทำความเดือดร้อนให้กับ
คนอื่นอีกด้วย คนเหล่านี้ถ้าไม่มีทางแก้ไข หากจะนำมาใช้
ทดลองแทนสัตว์ ก็คงจะมีความหมายและมีคุณค่าขึ้นบ้าง

พริกขี้หนู

เขียน

ผู้ชายเอสซี

คิดน้อยเอสซีกว่าปีครึ่ง

แต่ที่อยากเผยแผ่แจกกระจาย

พ่อหนุ่มน้อยส่วนใหญ่ผมไม่มาก

ถึงกระนั้นท่านยังอุทิศทรัพย์

ไว้ผมม้าตาเหล่เท่าซมัต

ปากบิ๊ดเบี้ยวเขี้ยวแสบะทังแบะพอง

บางรายสูงโย่งเย่งคูแก๊งก้าง

บ้างพุงโรกันปอกคอกอปรีย์

บ้างเนื้อกั้วนั้นหรือคือดวงคอก

บ้างซ้ำฟกตกสะเก็ดหน้าเวทนา

กิจวัตรประจำวันพันควันบุตรี

เรียนหนังสือยามว่างอย่างจักเจเน

ธุรกิจ “ชายปลา” เขาก้ายึด

ทั้งท้องยุงพุงกระสอบเรื่องลอบกิน

ที่เล่านี้คือเอสซีที่กั๊ตที่สุด

หากสรรเสริญเกินพอขออภัย

เรื่องน่าฟังมีมากเหลือหลากหลาย

คือลวกลายชายเฒ่าเฒ่าเอสซี

ข้าหน้าผากกว้างลำขามท้องที่

อุทิศที่ให้เทาเข้าครอบครอง

ตีวปุกชั้คกระจักกระจายเป็นลายร่อง

สยดสยองชวนพรันทวันฤดี

บางรายร่วงตี้ย่ำคำมิกหมี

ยิ่งกว่าผีเปรตนครกตกฟากมา

แผลดลอกพอกผื่นเป็นป็นหนา

เพราะพี่ยาขอบจรเข้าออนเซน

จับจิกก็ทอดหุ่ยไว้คุยเล่น

ผี้กโคคร่มเข้าเย็นเป็นอาจันต์

แต่ขี้ศึกหนักหนับเรื่องทรัพย์สิน

หลายร้อยลันกะลาวนชนเหลือใจ

ยอมกมนุญย์เอสซีจะมีไหน

ยกยอเพื่อ “ไว้อาลัย” ไร่้ความจริง

กับบทเพลงเพียงแว่วแผ่วเสนาะ
กับความเพราะบทฉันทโอ่านเขียน
กับความชื่นชมรสชาติคาซเคียร์
ไม่ละเมียนมนละไมเท่าใน "รัก"

เพียงแค่กึกจิกก็ถึงกะนึ่งหา
เพียงสายคาพานแววตากก็ประจักษ์
เพียงพึงใจฝากใจหลงไหลน้ก
เปรียบที่พักของคนจรก่อนหลงทาง

เคยขวัญคว้างหว่างวิถีศึเศรว่า
ซุกมูมเหงาไกลโพนโคนเมินหมาง
เคยไขว่คว้าความหวังอย่างเลื่อนลาง
กลับแรมร้างห่างไปไกลทุกที

ซึนหทัย...

ขวัญคืนให้ใจซึนจนเหลือที่
ควรวาระจะปลอบขวัญให้มันคี่
แล้วจะพลีขวัญมอบปลอบคางใจ

ขอเพียงไปรคเห็นค่าว่าเป็น "ขวัญ"

มุ่งก้านัดด้วยจิกพิคมัย
ถ้าว่าวรานคิกประหาร "ขวัญ" วันโก
ขอคืนให้เจ้าของขวัญ...ฉันรับคืน.

วรสินธุ เขียน ปลอบขวัญ

ฉันยังเหมือนเดิม
ก่อนจากกันคืนนั้นสองเรา
แนบขอบเนาเกล้าคลอพ้อพรอดภิรมย์
หวานล้ำบ้ำเรอเธอให้ช็อคชม
ฉันทอดเร้าโลมชื่นใจ

สุดที่รักใคร่อันรักใคร่
อยากรู้ใจนะใครรักไม่เหมือนเคย
รักแล้วทำเมินเหินห่างร้างเลย
ฉันทิมิเคยรักเอยฉันยังเหมือนเดิม

ยินเพลงนี้แสนปลื้มครวครวว่าจิต
ทำให้คิดถึงความหลังครั้งสศไส
คิดถึงแก้มนวลงามของทราวมวัย
ที่เคยได้ ไล่ลูบจูบบังอร

ไม่พะวงสงสัยในความรัก
สู้เผ้าภักดิ์พุ่มพวงดวงสมร
เผ้าละเมอเพื่อพร่ำยามเรอจร
เผ้าอวรณ์ถึงนางยามห่างไกล
แต่แล้วเรอกลับเมินเหินห่างพี่
หรือเพราะว่าขวัญฤกษ์มีเพื่อนใหม่
ยามลมหนาวพัดผ่านสท้านใจ
เพราะทราวมวัยร้างเดือนไม่เหมือนเดิม
วานพระพายที่ผ่านเจ้าทุกเช้าค่ำ
จงช่วยนำความในใจไปช่วยเสริม
ว่าตัวพี่นี้ยังเหมือนอย่างเดิม
เผ้าเคลิบเคลิ้มถึงขวัญจิตคู่ช็อคเซย

กาลหนึ่งนำท่วมทัน
เขตคามบัวพุกษา
พันธู์ข้าวไร่ในนา
ภัยสู่คนบ่ทัน

พารา
เอ็ดสัน
บ่บัน
ว่าร้องเรียกหนู

หนูรู้ภัยลวงหน้า
บุกบันถึงหิมพานต์
เขาสูงไร่เนาทาน
หนูเกี่ยวข้าวไต้มะพร้าว

นมนาน
อิมข้าว
ท่วมเจิง นองแซ
เผื่อไว้เป็นเสียง

ทำแต่ดีเพียงก้อย ร้อยบุญตามสนอง

วิศิษฐ์ ชาตสุทธิพันธ์

น้ำลตหนูมุ่งเหย้า
คนบ่มีจะกิน
พงไม้เขี่ยภัยกิน
พบข้าวที่หนูต้อง

เนาถิ่น เคิมเซย
ก๊วทอง
ถ้วนทั่ว
คังไต้จากสวรรค์

อีสปทานเล่าไว้
สัตว์คำอย่าเหยียดข่า
หนูน้อยไปกลับคำ
ราชสีห์รอกไต้

จงจำ เต็กเฮย
ว่าไว้
กล่าวช่วย
จึงรู้คุณหนู

ชนนิกรต่างปลื้ม
พันธู์ใหม่รสโอชา
เพาะปลูกง่ายทันตา
มั่งคั่งบ่ลืมแต่

ปรีดา
จำแท้
เร็ววี
สำซ้องคุณหนู

สารกช่วยกล่าวชี้
ชนบ่ฆ่าตบตี
ขยายเหล่าภาคี
หนูจึงกล่าวคุณผู้

ทางตี
พันธู์หนู
บีมโลก หล้าเซย
ผ่อนเว็นชีวิตัน

อุทาหรณ์กล่าวชี้
พึงเชื่อคำอาจารย์
ผลบุญส่งผลทาน
ทำแต่ดีเพียงก้อย

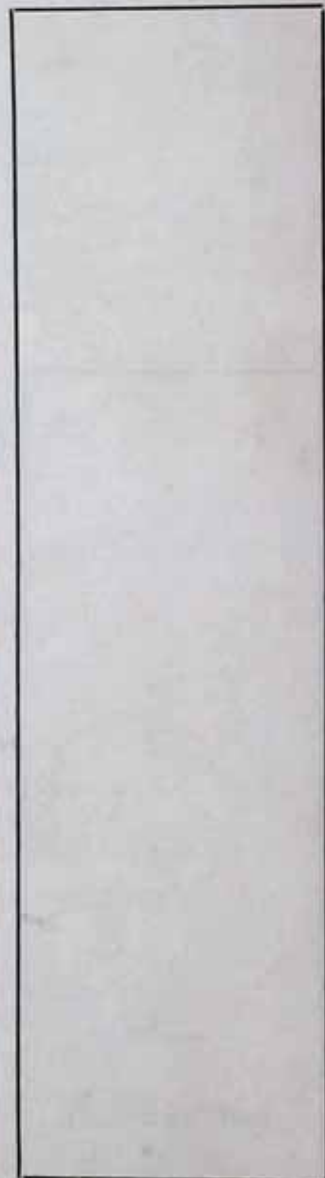
คำท่าน อีสปแล
กล่าวถ้อย
ยามยาก
ร้อยบุญตามสนอง

เห็นมัน	๑ สกนั ทกลีบสี่ปี เดินเที่ยวเกี้ยวสาว	ตัวกู ครราวโต	เหลียวดู หวนไป	ทลานทลานมันโต เมื่อครั้งยังเยาว์	เติบโต เก่าก่อน
คราวนี้	ยามนั้น อายุลีบแปด สีโต้แต่ผ้า	แปลกนัก อาวรณ	กูจัก บ่ห่อน	แดงแจ๋งไซ เหือกทายทายจาก	ความสอน ความจำ
อยากเกี้ยว	ยามเห็น สาวคราวรุ่น กอดเล้าโลมจูบ	คราโต ลูปคล่า	หัวใจ แต่หน้า	มันคันคันน่า หัวใจกูไม่	ขันขำ เกยพอ
ความหนุ่ม	ยังมอง ยิ่งสวยรวยรูป เนื้อแน่นเลือดแล่น	โสภา บ่รอ	ไม่ว่า แล้วหื้อ	คนไหนไล่ไล เหียนหันถลัน	จริงหนอ เลียบเลียม
กับหนุ่ม	ไม่เลือก ว่าสาวบ้านไหน หวงสาวบ้านมัน	ไม่เลือก จึงเจียม	หากเกลือก แหละเรียม	เกรงก็คือพ้อ บ่ได้ถือกัน	ผู้เหี้ยม ไคเลย
เฝ้าตาม	ยามนี้จึงกรุ่นคิดข้อง ตัวเองตอบเอง	จิตอยู่ อย่างเคย	นึกดู เสบย	อคิดบ่ได้ ออกอยู่ยามกู	นั่งเฉย นักกิด

.....'วิธ (แก่)

...สอยอารมณ์.....ฮิปป์

ทำไม ความรัก	พวกเราจึงเข้า ความใคร่ใช้ใหม่	เกี่ยวสาว ? จงคิด	เรื่องราว พิณิจ	อะไรเป็นเหตุ นิกตริกตรองหา	แห่งจิต ? เหตุผล
ตกลง ทำไม	ยอมรับความรัก ความใคร่ความรัก	ความใคร่ ชอบกล	พาให้ จึงกล	พวกกูเกี่ยวสาว บันดาลเหตุให้	หลายคน ไปเป็น ?
ออ...คง ความสุข	เป็นความสุข นี่แหละบันดาล	สนาน ให้เป็น	พบพาน คงเช่น	ยามเกี่ยวสมสู่ เหล่าเราประสบ	จงเห็น พบมา
แต่...เอ๊ะ! นั่นซี	สงสัยทำไม ความสุขใครสร้าง	จึงสนุก สรรคี่มา	ปลิดทุกข์ โอชา	ยามเสพกามรส ยามร่วมภิรมย์	หรือ هوا ? สมพาส
ใช่แล้ว เพื่อจัก	สื่อล่อให้เรา ตำรงกงมวล	สืบพันธุ์ มนุษย์ชาติ	ให้มัน ไม่ปราศ	ออกลูกออกหลาน สูญสิ้นคั่นคับ	หลากหลาย ลับหล้า
เอ.....กู ใคร ? ใคร ?	สงสัยต่อไป อยากให้มีมนุษย์	ไม่หยุด ถ้าฟ้า	มนุษย์ ใครหว่า	โฉนค้องกง มีจุคประสงค์	ตั้งว่า ? สิ่งไร ?
ๆว่า แต่กู	ผู้นั้นมันเป็น ก็สงสัยว่า	ธรรมชาติ ทำไม ?	มันปรารถนา...เออถ้า ใครใช้	ให้มันปรารถนา	จะใช้ ตั้งนั้น ?
คิดไป คิดมา	คิดมาก็หา คิดไปไกลบ้าง...	บ่เจอ แล้วกัน!	เอ้อเฮอ..... กูปล้น	ถ้าคอบต้องเป็น รีบเร่งรุกคูด	ความฝัน กัญชา (ต่อไป)

5 วนทีฐานรบบ้านห้วยเพื่อง

“ครรภทฤตพิหารุ”

จากนั้นเสียงคำรามของ M-79 ก็ดังขึ้น M-16 วัสนั้นหวนไหวก็ก
ก้องสะท้อนเป็น Resonance ระหว่างคอกภูลังกา คอกบ้านน้ำ
เกาะ นานเท่านั้นเสียงสะท้อนจึงสงบลง ขณะที่ปล่อกกระโหงไจหนึ่ง
ก็ถาวนาให้ตัวเองพันเคราะห์ท่ามยามร้าย ไจหนึ่งก็อกจะคิดหวาด
ระแวงไม่ไคว่ว่าจะถูกลอบโจมตี (ambush) ก.ช.ก. กลุ่มหนึ่งกระ
จายวงออก จ้องบินประจํากายไปรอบทิศ ในอาคารเคร่งเครียด

พวกเรานักศึกษาชาว Sec. 4 นาย ได้รับมอบหมายจาก
โรตารีคลับกรุงเทพฯ ให้นำยารักษาโรคประเภทยาสามัญประจำ
บ้าน จำนวนหนึ่ง ไปแจกจ่ายแก่ชาวบ้านห้วยเพื่อง อำเภอปล
จังหวัดเชียงรราย บ้านห้วยเพื่องเป็นหมู่บ้านชาวเข่า ชาวเขาเผ่า
หนึ่งของไทย มีบ้านประมาณ 15 หลังคาเรือน หลังคาเรือน
หนึ่งมี 1-7 ครอบครัวอยู่รวมกัน ครอบครัวหนึ่งมีสมาชิกราว
6 คน ในจำนวนนี้มีชาวเข่าราว 25 ครอบครัว อพยพมาจาก
บ้านปากค้ำ บ้านขุนน้ำไม่องผาชัน และบ้านปางมะโอ ซึ่งถูก
ทหารไทยเข้าทำการกวาดล้างผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ชาวเข่า
เหล่านี้ไม่มีที่อยู่อาศัย ไม่มีที่ทำมาหากิน จึงสมควรได้รับความ
ช่วยเหลือโดยรีบด่วน ทั้งที่อยู่อาศัย ที่ทำกิน เครื่องใช้ไม้สอย
ตลอดจนยารักษาโรค และการปลอบขวัญ

วันที่ 4 พ.ย. 11 9.00 น. เฮลิคอปเตอร์ของทหารบก
มารับพวกเราที่สนามบินบ้านเชียงบาน อำเภอเชียงค้ำ จัง-

หัดเชียงรราย ท่านผู้ใหญ่แห่งกองทัพไทยและสโมสรโรตารี
หลายท่านได้ร่วมเดินทางไปกับเรากับย เครื่องบินใช้เวลา 11
นาที่ บินผ่านขุนเขาสลับซับซ้อน ผ่านเรือกสวน นาข้าว จน
กระทั่งถึงสนามบินบ้านห้วยเพื่อง ที่นั่นมีตำรวจตระเวนชายแดน
(ตชด.) หน่วยเคลื่อนที่เร็ว 551 (กร. 551) ตั้งฐานรบ เพื่อ
คุ้มครองหมู่บ้านห้วยเพื่องอยู่ 1 หมวด มีตำรวจอาสาสมัคร
(อส.) อีก 11 คน และหัวหน้าราษฎรอาสาสมัคร (รส.) อีก 4
คน ฐานรบเป็นเนินสูง พื้นที่ราว 1 ไร่ ได้รับการปรับปรุงให้
เป็นที่กั้นอยู่ของ ตชด. และใช้เป็นฐานตั้งรับการโจมตีของฝ่าย
ศัตรูได้อย่างดี รอบบริเวณฐานเป็นหลุมปืน (สนามเพลาะ) โดย
ขุดลงไปในดิน ขนาดโดยเฉลี่ยยาว 3 เมตร กว้าง 2 เมตร ลึก
 $\frac{1}{2}$ เมตร ก่อด้วยอิฐแข็งและกระสอบกรวดสูงชันจากปากหลุม
ครึ่งเมตร หลังคามุงด้วยหญ้าคาบ้าง สังกะสีบ้าง บางหลุมมีตา
ข่ายสปริง สามารถทำให้ลูกระเบิดมือที่ขว้างมาตก กระเด็นออกไป

ระเบ็คนอกหลุมได้ รอบนอกของฐานทำเป็นเนินเตี้ยๆ มีเสาไม้
ขนาดเฉียงวางขวางอยู่ หลุมหนึ่งนอนได้อย่างมาก 3 คน ถ้า
นอนในหลุมบั้นแล้วนับว่าปลอดภัยจากกระสุนปืนวิดีตรง แต่
กระสุนวิดีโค้ง เช่นลูกปืนครก หรือลูกปืน M-79 ก็ไม่ค่อย
จะปลอดภัยนัก ทชค. มาตั้งฐานอยู่บ้านห้วยเฟื่องใต้ราวครึ่งปี
แล้ว ทางด้านตะวันออก ห่างจากฐาน 200 เมตร เป็นโรงเรียน
ชาวเขาที่ทำการสอนภาษาไทย ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ
โดย ทชค. นักเรียนที่มาเรียนได้รับอุปกรณ์การเรียน เสื้อผ้า
เครื่องแบบจากทางรัฐบาลไทย เป็นโรงเรียนที่อยู่ในพระอุปถัมภ์
ของสมเด็จพระราชชนนี ด้านตะวันตกจดหุบเขา เคยมีผู้ก่อการ
ร้ายมาแอบชมความคิวิไลซ์ของฐานยามวิกาล ทชค. เลขชัลโว
เข้าให้ด้วยลูกปืน M-16 AR 15 มีรอยเลือดเป็นทางไป ทางใต้มีแค
บ่าวกชฎี มีซากหนาม พลุส่องแสง (แฟลร์) และกระเบ็ค
ทิศเหนือทิศสนามบิน เลขสนามบินไปเป็นเนินเขาเตี้ยๆ และบ่า
ทีบ มีปืนกลเบา ตั้งจ้องอยู่ตลอด 24 ชั่วโมง มีพลยิง M-79
อีก 4 นายอยู่ทางนั้นด้วย ฉะนั้นฐานรบที่บ้านห้วยเฟื่องของ
ทชค. หน่วย คร. 551 จึงมั่นคงแข็งแรง มีเขี้ยวเล็บพร้อมเพรียง

หลังจากท่านผู้ใหญ่ได้แจกข้าวของ เครื่องใช้ แก่ชาวเขา
ที่อพยพเสร็จเรียบร้อยแล้ว ท่านก็เดินทางกลับ ทั้งพวกเรา 4
คน ปฏิบัติภารกิจอยู่ที่นั่น พวกเราเริ่มทำความสนิทสนมกับ
พวก ทชค. มีการแนะนำตัวและสรรพคุณเป็นปฐม จากนั้นใคร
มีอะไรก็เทกระเป๋ามาออกมามองกัน เหล้ายาไม่ให้ขาด ทชค. ส่วน
มากรูปร่างกำยำสมชายชาติกันครบ ผมยวมาก หนวดเครายาว
ผิวดำเป็นสีหมึก หน้าดำเพิ่มความเข็มเกรียมแก่ตัวมากขึ้น
ทชค. เล่าให้ฟังว่า ก่อนหน้าที่พวกเราจะไปถึง 7 วัน พวกเขา
ขาดแคลนอาหารกันมาก เนื่องจากการส่งเสบียงบำรุงล่าช้ากว่า
กำหนด พวกเขาต้องล่า "แก้งอ้ง" มาเป็นอาหารกัน ตัวมัน

โตพอๆ กับแก้ง ซึ่งเป็นสัตว์ป่าที่มีเนื้ออันโอชา และมันชอบ
ร้อง "เอ็ง..ๆ" เมื่อกำลังจะถูกรับหรือได้รับความเจ็บปวด ซึ่ง
ที่จริงแก้งเอ็งก็คือหมาน้อยธรรมดาของมันเอง ทชค. เล่าให้ข้าพเจ้า
ฟังถึงเรื่องสลดใจต่างๆ เล่าถึงเพื่อนของเขาที่ฐานรบบ้านห้วย
กรู เชียงราย ซึ่งถูกผู้ก่อการร้ายยิงตาย 15 คน และเหลือรอด
ตายมาได้ราวปาฏิหาริย์ 2 คน ซึ่งถูกยิงบาดเจ็บ เสียสติ และ
เสียกำลังใจ คนที่ตายถูกพวกผู้ก่อการร้ายตัดหัวหมด ศพอยู่ใน
สภาพแสนจะสังเวชและชวนให้สลดใจ บ้างค้างอยู่ที่ลวดหนาม
บ้างตะเกียกตะกายจะออกจากฐาน ทชค. ที่ตายดำเป็นพลตำรวจ
ก็ได้เลื่อนยศเป็นร้อยตำรวจตรี (หลุม) สิบตำรวจเอกหรือจ่า
ก็ได้เลื่อนยศเป็นร้อยตำรวจเอก (ผู้กองหลุม) ทชค. ว่า เป็น
พลตำรวจคิดว่าที่จะเป็นร้อยตำรวจตรี (หลุม) ทชค. เหล่านี้
เห็นใจเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ การเลื่อนยศ เงินเดือน ตลอดจน
จนสวัสดิภาพ

พวกเราแยกย้ายกันไปพักตามหลุมต่างๆ หลุมละคน ทั้ง
นี้เพื่อจะได้รับความคุ้มครองจาก ทชค. และเพื่อการคบหาสมาคม
กับพวก ทชค. ให้มากขึ้น ภายในหลุมที่ข้าพเจ้าไปพักนับว่า
สะดวกสบายที่สุดในฐาน เจ้าของหลุมบั้น (เรียกกันว่า Body) เป็น
คนมีอิทธิพลดี รูปร่างสูงโปร่ง หนวดเครายาว หน้าดำ คิ้วคด
แต่วาจากล่าวคำอันรับนั้นผิดกันไกลกับรูปร่างของเขา ภายใน
หลุมนั้นมีเตียงสนามเล็ก ๆ 2 เตียง บนหัวนอนของเจ้าของหลุม
บั้น มีปืน M-16 AR-15 ห้อยแขวนอยู่ ใต้เตียงมีตลับกระสุน
วางเรียงกันเป็นตับๆ อยู่ภายในรังไม้ฉำฉา ลูกระเบ็ค M-26
หรือ M-289 ห้อยติดอยู่กับเข็มขัดสนามวางบนรังไม้เก่าๆ ที่
คั่นกลางระหว่าง 2 เตียง ภาพคาราภาพยนตร์ นักร้อง แฟชั่น
โชว์ ที่ตัดมาจากปกของหนังสือพิมพ์ ล้วนที่เลือกสรรแล้วจาก
เจ้าของหลุมบั้นนั้น ติดตามผนังหลุม ทชค. ผู้นั้นเล่าให้ข้าพเจ้า